

RÈN LUYỆN KĨ NĂNG DẠY HỌC CHO SINH VIÊN SƯ PHẠM THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM

Luu Thị Dịu¹

Ngày nhận bài: 28/10/2022; Ngày phản biện thông qua: 12/12/2022; Ngày duyệt đăng: 30/01/2023

TÓM TẮT

Rèn luyện kĩ năng dạy học (KNDH) cho sinh viên (SV) là trọng tâm của các chương trình đào tạo giáo viên (GV) tại trường đại học. Tuy nhiên, tồn tại một khoảng cách lớn giữa lí thuyết và thực hành trong các chương trình đào tạo. Bài báo đề xuất một số hoạt động trải nghiệm (HĐTĐN) để phát triển kĩ năng dạy học cho SV sư phạm góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ GV tương lai. Chúng tôi nhận được các phản hồi tích cực từ phía SV sư phạm Trường Đại học Tây Nguyên về nội dung và cách thức tổ chức các HĐĐTN đã đề xuất. Tuy nhiên, để khẳng định và đo lường tính hiệu quả của các hình thức trải nghiệm này đối với việc phát triển KNDH cho SV thì cần tiến hành thêm các nghiên cứu tiếp theo.

Từ khóa: hoạt động trải nghiệm; kĩ năng dạy học; đào tạo giáo viên.

1. MỞ ĐẦU

Đào tạo GV là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của các nền giáo dục ở mỗi quốc gia bởi đội ngũ GV là một trong những nhân tố quyết định đến chất lượng giáo dục. Ở Việt Nam, hoạt động đào tạo SV sư phạm nhằm phát triển KNDH được coi là một trong số những vấn đề trọng tâm của đào tạo đội ngũ GV bởi nhà giáo chính là chủ thể của quá trình đổi mới “căn bản, toàn diện” giáo dục nước nhà. Chuẩn nghề nghiệp giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông được Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành năm 2018 theo thông tư số 20/2018/TT-BGDĐT xác định 5 tiêu chuẩn và 14 tiêu chí trong năng lực nghề nghiệp của GV. Trong số đó, tiêu chuẩn 2 “Phát triển chuyên môn, nghiệp vụ” nhấn mạnh trực tiếp đến hoạt động dạy học của người GV với một số tiêu chí như “Xây dựng kế hoạch DH và giáo dục theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực HS”; “Sử dụng phương pháp dạy học và giáo dục theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực HS”; “Kiểm tra, đánh giá theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực HS” (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2018). Có thể thấy, KNDH của GV là một trong những yếu tố quyết định đến chất lượng đào tạo HS cũng như hiệu quả dạy và học trong nhà trường phổ thông.

Rèn luyện KNDH cho SV sư phạm là việc làm cần thiết nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ GV đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục. Nâng cao hiệu quả đào tạo KNDH cho SV đáp ứng chuẩn đầu ra là mục tiêu quan trọng nhằm nâng cao chất lượng đào tạo đội ngũ GV tương lai. KNDH được đặt trong mối quan hệ chặt chẽ với kĩ năng (KN) nghề nghiệp và KN sư phạm. KNDH là nhóm KN sư phạm cần thiết và điển hình đối với hoạt động nghề nghiệp của người GV. Rèn luyện các

KNDH là hoạt động đã được nghiên cứu rất lâu trên thế giới với nhiều công trình của các tác giả như N.V. Cu-dơ-min-na (1961), O.A. Ap-đu-li-na, Ph.N. Gô-nô-bô-lin (1969), J.B. Bigs và R. Tellfer (1987), K. Barry và L. King (1993),... Ở Việt Nam, nhiều nhà giáo dục cũng quan tâm và nghiên cứu vấn đề này: Lê Văn Hồng (1975), Nguyễn Quang Uẩn (1987), Nguyễn Như An (1993), Nguyễn Hữu Dũng (1995), Trần Tuấn Năm (1996), Nguyễn Đình Chính (1997), Phan Thanh Long (2004), Phan Quốc Lâm (2007), Đặng Thành Hưng (2005), Nguyễn Thị Nhân (2015),... (Dẫn theo Luu Thị Dịu, 2022). Các tác giả đã có những diễn giải khác nhau về khái niệm, cấu trúc KNDH của người GV. Các nhà nghiên cứu đề xuất một số biện pháp rèn luyện KNDH cho GV và SV sư phạm được như: Tăng cường trau dồi tri thức chuyên môn nghiệp vụ, KN tự học tự nghiên cứu của SV; Tăng cường tập huấn KNDH cho SV; Tăng cường hoạt động rèn luyện KNDH có sự hướng dẫn, giám sát của Giảng viên (GiV); Đổi mới việc kiểm tra, đánh giá việc tập giảng của SV; Bồi dưỡng nâng cao KNDH cho GiV,...

Bài báo kế thừa những nghiên cứu đi trước về KNDH, đề xuất một số hình thức tổ chức HĐĐTN để rèn luyện KNDH cho SV sư phạm. Bởi để SV hình thành và phát triển KNDH, cần cho SV được trải nghiệm về hoạt động dạy học trong các tình huống ở môi trường giả định và môi trường thực tiễn. Nói cách khác, là “nhúng” hoạt động dạy học của SV vào thực tiễn nhà trường phổ thông. Điều này có thể được hiểu là tổ chức các hoạt động dạy học, tạo môi trường học tập và thực hành để hoạt động dạy học của SV được thực hiện giống như thực tiễn ở trường phổ thông. Đây là việc làm quan trọng, giúp SV có điều kiện học tập và thực hành,

¹Khoa Sư phạm, Trường Đại học Tây Nguyên;

Tác giả liên hệ: Luu Thị Dịu; ĐT: 0935915455; Email: ltdiu@gmail.com.